

תורת חיים שלו

נושא החודש: תורת חיים - תורה אור

"כי נר מצוה, ותורה אור; ודרך חיים, תוכחות מוסר" (משלי ו' כ"ג).

תלמידים יקרים,

חודש כסלו הוא החודש התשיעי מחודש ניסן והשלישי מתשרי. בחודש זה אנו מציינים את מי המבול, היציאה מתיבת נח והופעת הקשת בענן המסמלת את הברית בין הקב"ה לבין נח. תופעת הקשת מגיעה בכסלו כאשר קרני אור השמש חודרים מבעד לעננים המורידים עלינו גשם. בנוסף, אנו מציינים את ניצחון החשמונאים על היוונים ואת נס מציאת פך השמן, שממנו הודלקה המנורה במקדש במשך שמונה ימים.

"כי נר מצוה ותורה אור" - איה אצלכם התורה נחשלה אור? מצאו נקודות השוואה בין התורה לבין האור.

בימי טרום החשמל השתמשו בשעות הערב והלילה בנרות (הכוונה לכלי הקיבול לשמן, ראו תמונה).
לא תמיד היתה אפשרות לרכוש שמנים להדלקת הנרות וכל שכן שמנים איכותיים.

ברגע ששקעה החמה האנשים היו נמצאים באפלה ומי שהיה בידו מספיק כסף ואמצעים רכש שמנים או תחליפי שמנים להדליק בהם אור בבית. בנוסף להדלקת נרות שבת ויום טוב והבדלה במוצאי השבת, בתקופה מאוחרת יותר הצטרף חג החנוכה ומאז יש לנו מצווה המחייבת אותנו להדליק נרות וישנה חשיבות גדולה באיזה שמן מדליקים.

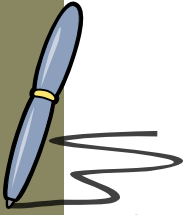
"נר" בתקופת המשנה היה הכלי שבו שמו את השמן דרך הפתח הגדול והניחו בו גם פתילה טבולה בשמן דרך פתח הקטן. לפי כמות השמן בנר כך נמשך זמן הבערה.

בערב שבת בחולק מהקהילות קוראים בקבלת שבת את
משנה ב' ממסכת שבת "במה מצליקין" שעוסקת
באלו שמנים ופתילות ניתן להצליק נרות שבת ובאלו אסור.
קראו את הקטע הערוך והמתורגם מהמשנה ולאחר מכן, ענו על השאלות

במה מצליקין ובמה אין מצליקין. אין מצליקין לא
בלבן, ולא בחסן, ולא בכלך, ולא בפתילת האידן,
ולא בפתילת המדבר, ולא בירוקה שעל פני המים.
לא בזפת, ולא ביטעוזה, ולא בשמן קיץ, ולא בשמן
שרפה, ולא באליה, ולא בחלב. נחום המדאי אומר,
מצליקין בחלב מבשל. וחכמים אומרים, אחד מבשל
ואחד שאינו מבשל אין מצליקין בו:

מה השלמן הטוב ביותר שהזקק הנרות? _____
חכמים התירו שהשלמן בשלמנים נוספים ובתנאי שלא יהיו פסולת. לדוע?

השלמנים הלופיעים בשלמנה הם למלמחים שלמלמחים באזורים בעולם בהם אין עצי
זית, אך ישלן של קהילות יהודיות כלל אזכסנדריה במלמחים, לשלמן השלמנה אין זה
ריו רע. כתבו את סדר העדפת השלמנים להלמלמח זכחות לשלמח ולמה הסיבה
לבוחרתם.

1. _____
2. _____

ישנם שמנים רבים מהם ניתן להדליק את נרות השבת או את נרות
החנוכה, אך המובחר מכולם הוא שמן המופק מזיתים. את עצי הזית
מגדלים בהרים כגון: הרי ירושלים, הרי שומרון, הרי בנימין והרי
הגליל.

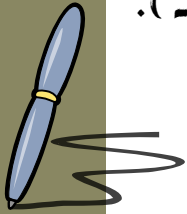
זמן קטיפת הזיתים היא בחודשים תשרי, חשוון וחלק קטן מחודש
כסלו. זמן זה נקרא מסיק. מפני שמוסקים = מוציאים את השמן
מהזית. את הזיתים היו מביאים לבית הבד (בד - זוהי קורת עץ
רחבה) ושם היו מפיקים את השמן ושומרים אותו בכדי חרס סגורים.
בבית המקדש היה הכוהן הגדול מדליק את המנורה יום יום בשמן
זית זך. כאשר נהרס בית המקדש במלחמה מול היוונים, הגיעו
החשמונאים ב-כ"ה בכסלו - וטיהרו את המקדש ומצאו פך אחד של
שמן (פך - זהו כד קטן).

נס פק השלחן בימי החשמונאים

בהריתקא בתלמוד הבבלי מסבירה מדוע שמנה ימי החנוכה אסורים בתענית:

"שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמונים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים".

(תלמוד בבלי, שבת כ"א, עב').

איזה שלחן מצאו החשמונאים?

כמה ימים דלקו הנרות במקדש לאחר פך קטן?

מדוע פך זה היה טהור וטהור כדי השלחן לא היו טהורים?

כאשר קמה לדינת ישראל היתה ועדה לבחירה בלמורה כסלח הלדינה

(למק חצון זכריה).

כמה קנים בלמורה הענפים בצדדים לייכיא זלף ה

ראינו שבחנוכה אנחנו מציינים שני ניסים:

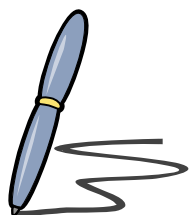
נס הדלקת המנורה ונס ניצחון המלחמה. הניצחון מייצג את השמירה על היהדות ואת השמירה על מצוות התורה למרות הגזרות. עם התקבעות חג החנוכה וההלכות סביבו, חכמים בחרו להדגיש דווקא את נס הדלקת המנורה.

מה ניתן ללמוד מכך?

מישימה:

למאיר הוא תלמיד חדש בכיתתנו. לאחר שהוא נואד בראש חודש כסלו. חגגנו אז כז ירדי הכיתה יום הולדת בלמסיבת ראש חודש. כאשר המורה לאזה אותו מה הוא למאיר אצלנו? הוא סיפר לבית הספר החדש זולמדיס הרבה יותר לעזת גורה והוא למד לתקלה זלמוד לעזת כה רבות ולמל כלו "פך השלחן הקטן" הוא זלד מעט. למאיר איחז אצלנו לבמהזך השנה יצא זעהמבר יותר זללמוד לתוך שלמה. ירדי הכיתה התרגשו וכתבו אז למכתבים.

כתבו גם אתם זלמאיר למכתב. חזקו אותו וגנו אז המלצות. מה למסייע זכס זללמוד יותר גורה.

שיכום

השליחו את המילים החסרות במקומות המתאים

בלעז השנה אנו לדזיקים נרות ב_____, _____, _____ ו_____.
 את השלחן האיכותי לכינים ל_____ במקום שנקרא _____
 _____. העונה החקלאית לבה לכינים את השלחן נקראת _____
 בבית המקדש הכהן היה לדזיק _____ יום את המנורה לזה _____
 קניס. זעולמז זאת המנוכיה היא בעלז _____ קניס. וזאת למפני
 להנרות להדזיקו המלמנוטאים למפך הקטן דזקו _____ ימיס.

(שלמנה, בית בד, לבת, לבעה, הבדזה, מנוכה, זיטיס, כז, שלמנה, למסיק)

לימוד יומי על הלכות חנוכה - יסודי

בחודש כסלו מיד לאחר התפילה נלמד יחד הלכות חנוכה מהקיצור שולחן ערוך ובע"ה נגיע מוכנים לחנוכה.

תאריך	מהדורה חדשה	מהדורה ישנה	התזמון המזמרה
א' ר"ח כסלו	א-ג	א	
ב' ר"ח כסלו	ד-ה	בוג	
ג' כסלו	ו-ח	ד	
ד' כסלו	ט-י	ה	
ה' כסלו	יא-יב	ו	
ו' כסלו	יג-יד	ז-ח-ט	
ז' כסלו	טו-טז	י	
ח' כסלו	יז-יח	יא-יב	
ט' כסלו	יט-כ	יג	
י"א כסלו	כא	יד	
י"ב כסלו	כב-כג	טז-טז	
י"ג כסלו	כד-כה	יז	
י"ד כסלו	כו	יח-יט	
ט"ו כסלו	כז-כח	כ	
י"ז כסלו	כט-לא	כא-כג	
י"ח כסלו	לב-לג	כד	
י"ט כסלו	לד	כה-כו	
כ' כסלו	לה-לו	כז	
כ"א כסלו	לז-לט	כח-כט	
כ"ב כסלו	מ-מד	ל	

